

WROCLAWSKIE KURIERZY

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUN

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarte od godz. 8 do 6. — Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po prawej stronie. — Drukiem drukarni „Prasa” w Wroclawiu. — Przyjm. są do g. 12. — RYBIAKOWSKI I SPOŁ. — P. K. O. 61.783.

Same tylko fakta mają moc rozwiązywania wielkich zadań.
A. Mickiewicz.

PODWAŁINY SANACJI.

Rząd większości polskiej systematycznie i planowo prowadził akcję sanacji skarbu i poprawy waluty, to też w chwili ustąpienia ze steru nawy państwowej pozostawił po sobie duży dorobek, tak w dziedzinie ustawodawstwa skarbowego, jak i gromadzenia funduszu niezbędnego do sanacji.

Prace sanacyjne prowadzone były w szybkim tempie, dokonano całego szeregu posunięć, zapewniających dochody skarbowi; zabezpieczono te dochody przed kurczeniem się ich wartości. Rozluźniona w Polsce śruba podatku w znaczący sposób przyczyniła się do zwiększenia dochodów państwa, (nie będą zmniejszały się w razie spadku marki — waloryzacja).

Gdy zważywszy, że wszystkie te ustawy zostały przeprowadzone przy zjadłym oporze lewicy i mniejszości narodowych, które walkę z rządem rozumiały, jako walkę z państwem, pojmiemy że w czasie tych kilku miesięcy została wykonana praca olbrzymia, praca, która dopiero w najbliższej przyszłości da widoczne i efektywne rezultaty. Pod tym więc względem zasługa rządu większości polskiej jest wielka.

Nie tylko jednak w dziedzinie ustawodawstwa skarbowego przeprowadzona została praca wydajna, dokonano jej również w zakresie ściągania podatków. Wpływy do kas skarbowych wzrastały stale i niespójnie do spadku waluty. Gdy we wrześniu wpłynęło do skarbu 1.347 miliardów, w październiku 3.413 miliardów, to w listopadzie 7.459 miliardów z podatków, danin i monopolii. Same tylko podatki bezpośrednie dały w listopadzie przeszło 2 tryliony, gdy w ciągu poprzednich dziesięciu miesięcy razem nie osiągnięto nawet dwóch tryljonów.

Największe jednak rezultaty można zauważyć rozpatrując wpłaty i deklaracje na podatek majątkowy.

W okresie od 4—15 grudnia centralna Kasa Państwowa zanotowała

wpływów na ten podatek w gotówce na 1.480.694 fr. złotych, w wekslach wpłynęło w tym czasie 9.792.000 franków złotych. A wyjaśnić należy, że cały szereg wpłat, które zostały dokonane na prowincji, nie jest jeszcze znany, tak że z całą pewnością obydwie te sumy można powiększyć kilkakrotnie.

Deklaracji na wpłaty na podatek majątkowy podpisano na sumę 2.979.400 franków szwajcarskich i 10.709.450 franków złotych w gotówce, oraz na — 3.045.100 franków szwajcarskich i 25.790.425 franków złotych w wekslach. Ostatecznie nie podpisano jeszcze, lecz zadeklarowano — gotówką 6.128.000 franków złotych i weksłami 19.117.000 franków złotych.

Ogólna więc suma deklaracji wynosi 61.744.845 franków złotych i 6.024.500 franków szwajcarskich. A przecież deklaracje te zaczęły być podpisywane dopiero od kilku tygodni. Widzimy więc, że w ciągu tak krótkiego okresu czasu rząd większości polskiej zebrał już wielki fundusz sanacyjny.

Gdy dodamy do tego jeszcze prace, zmierzające do stworzenia banku emisyjnego, które zostały przeprowadzone, oraz oszczędności na wydatkach, będziemy mieli dopiero pewne wyobrażenie, o tem, co zostało już zrobione.

Oszczędności przeprowadzone bez narażania życia gospodarczego i funkcjonowania maszyny państwowej na szwank. Wydatki uległy stale zmniejszeniu i gdy we wrześniu wynosiły 67 milj. złotych polskich, w listopadzie — tylko 52 milj., a w grudniu osiągnęły jeszcze mniejszej sumy.

W ten sposób rząd większości polskiej, dzięki swej energicznej i nieustraszonej pracy w dziedzinie ustawodawstwa skarbowego i oszczędności oraz dzięki bezwzględności w ściąganiu podatków stworzył podwaliny pod sanację skarbu. Podwaliny mocne i pewne. Fundusz sanacyjny, którym dziś rozporządza skarbu jest znaczny i powinien z każdym dniem wzrastać.

Spółczesność nie może pozostać jednak bierna i czekać na to, co nowy rząd na istniejących podwalinach wybuduje, lecz musi powiedzieć jasno i wyraźnie, że praca już dokonana nie może pójść na marne i, że obo-

Niniejszym zawiadamiam Szanowną Publiczność, iż
Tow. Ubezpieczeniowy „SILESIA” Sp. Akc.
przyjmuje ubezpieczenia od ognia i kradzieży z włamaniem
w dolarach amerykańskich i złotych polskich,
według kursu dziennego.

Z poważaniem
KAZIMIERZ BĄCZYKOWSKI
Inspektor na Wrocław i okolice
ulica Wolność Nr. 21.

wiązkiem nowego rządu jest nadal prowadzić tę akcję, która została przerwana w kulminacyjnym punkcie przez ludzi nie liczących się z interesami państwa i skarbu.
H. Niedźwiedzki.

Sądy doraźne zostają utrzymane.

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów władze wojskowe zarządziły utrzymanie nadal w mocy aż do odwołania na całym terytorjum Państwa Polskiego sądownictwa doraźnego. Sądy doraźne stosowane są do osób wojskowych za następujące przestępstwa: przeciwko obowiązkom

subordynacji wojskowych, przez targnięcie się na przełożonego, w następstwie czego była śmierć lub ciężkie uszkodzenie ciała; rokoszu i rozruchu. Do osób cywilnych stosowane są sądy doraźne za zradę stanu, rozbój, zabójstwo, podpalenie i szpiegostwo.

Poborowi rocznika 1902 osadnicy zostaną zwolnieni.

Informacje ze sfer rządowych.

Jak się dowiadujemy, ponieważ w czasie poboru rocznika 1902 wcieleni zostali do szeregów i osadnicy, którym na zasadzie tymczasowej ustawy nie przysługują ulgi, to jednak o ile gospodarka w rodzinie tego osadnika miałaby z tego powodu ucierpieć. P. K. U. na skutek prośby za-

zainteresowanego przeniesie go do zapasu. Na miejsce przeniesionego powołany zostanie inny rekrut.

Wnoszący podanie takie osadnik-rekrut musi przedstawić odpowiednie zaświadczenie starosty i podanie jego traktowane będzie jako pilne.

Chwalebna uchwała straży ogniowej w sprawie walki z pijaństwem.

W № 21-22 „Przeglądu Pożarniczego” czytamy wiadomość bardzo znamiennej: oto na zebraniu ogólnym straży ogniowej ochotniczej w Nieliszu (pow. Zamojski) po odczytaniu artykułu d-ra W. Chodeckiego, p. t. „Groźna klęska”, przedstawiającego straszne skutki pijaństwa, zapadła uchwała następująca:

„Nauczani smutnym doświadczeniem z życia własnej straży, zbudowani dobrym przykładem druhow przesów i naczelników straży powiatu słupeckiego, zachęcani wezwaniem redakcji do wypowiedzenia energicznej walki pijaństwu, które, na wzór pożaru we wsi, sprowadza nieobliczalne klęski w organizmie fizycznym czło-

wieka, zarówno jak w całym ustroju społecznym naszego narodu — przyrzekamy uroczyście nie pić wódki, kiedy będziemy występować w mundurach strażackich, czy to podczas służby, pełnienia obowiązków, czy też na zabawach, urządanych dla członków straży.”

Zamieszczając uchwałę powyższą, pozwalamy sobie jednocześnie wyrazić życzenie pod adresem straży ogniowych Wrocław i okolice, aby i one jaknajprędzej poszły śladem straży w Nieliszu. Strażak powinien być zawsze przytomny i trzeźwy. A czyż zabawy, organizowane przez straże, nie mogą się odbywać bez wódki? Można się przecież doskonale bawić bez alkoholu!

Z SĄDU.

W celu udogodnienia ludności miast i gmin Nieszawy i Kowala, z inicjatywy prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku p. W. Nowcy, za zwolaniem Ministerstwa Sprawiedliwości, zostały wprowadzone t. zw. sesje wyjazdowe do wyżej wspomnianych miejscowości.

Miasto Nieszawę został wyznaczony sędzia Daniłowicz, a na Kowal sędzia St. Piaszczyński. Wyjazd odbył się, że ludność gm. Kowala i Nieszawy chętnie skorzystała z wyjazdów.

Ludność tychże miejscowości woli narażać się na koszta podróży i, nie korzystając z sesji wyjazdowych, na sprawy jeździ do Włocławka, uchylając się przez to od przyścia z pomocą finansową Magistratowi m. Kowala. A pomoc ta w stosunku do korzyści jaką przynosi sesje wyjazdowe jest minimalna. Słyszeliśmy, że wobec tego Magistrat m. Kowala nosi się z zamiarem wystąpienia z prośbą o zlikwidowanie sesji wyjazdowych. Zainteresowani nie powinni do tego dopuścić — dziwnem to byłoby wyrachowaniem!

Alfa.

MYSLI.

Wielcy poeci są wielkimi nie dlatego, żeby mieli wyrwać się i uchylać z pod wpływów otoczenia, epoki, lecz dlatego, że właśnie najlepiej umieli ten wpływ ześrodkować, tę treść przyswoić sobie i przetworzyć artystycznie, że umieli wypowiedzieć to, co wielu miało w duszy, dać wyrazistą formę temu, co ludziom w głowach majaczyło i niejasno budziło się w sercach.

Juljan Ochorowicz.

O higienę mieszkań.

Na porządku dziennym mamy ustawiczne narzekania na zły stan domów mieszkalnych a także i poszczególnych lokali. Wynika to z jednej strony wskutek przepełnienia mieszkań z braku takowych, a z drugiej strony z powodu niemożności uskutecznienia należytego remontu lokali przez właścicieli, którzy pobierają zbyt niski czynsz mieszkaniowy, dzięki ochronie lokatorów, obowiązującej już w Polsce od lat paru. Rezultatem tego jest ogólne zniszczenie a nawet zupełna ruina niektórych posesji a temsamem i upadek higieny poszczególnych mieszkań, co bardzo szkodliwie odbija się na zdrowotności całego kraju i sprzyja rozwojowi wszelkich chorób. Ludność słusznie domaga się nadzoru sanitarnego, któryby choć w znacznej części zapobiegał tej klęsce; obecnie istniejący nadzór jest bezwarunkowo nie wystarczający, gdyż ogranicza się tylko formalnym zatwierdzeniem sprawy, nie wpływając prawie nic na faktyczne polepszenie stosunków zdrowotnych mieszkań w miastach, gęsto zaludnionych, szczególnie w środowiskach przemysłowych i tabacznicy. Należy więc, nie czekając rozwiązania zawilej sprawy przeludnienia miast, na co wypadnie jeszcze bardzo długo czekać, jak również nie czekając na uregulowanie sprawy ochrony lokatorów, corychlej zaprowadzić po miastach ścisły i dobrze zorganizowany nadzór sanitarny, gdyż sprawa ta nie cierpi zwłoki i zdrowotność kraju jest sprawą pierwszą i najważniejszą. Należy stworzyć komisje sanitarne z szerokimi pełnomocnictwami, aby mogły one wejrzeć we wszystkie zakątki życia miejskiego, zwrócić baczną uwagę na zatrucie powietrza w domach z powodu uszkodzeń kanalizacyjnych, na zawilgocenie mieszkań, a także na bezwzględne nakładanie kar za umyślnie dokuczanie sublokatorom przez wytwarzanie im niezdrowych warunków pobytu.

Sprawa ta jest pilna, a tembardziej wymaga rychłego uzdrowienia w warunkach obecnych.

Z. Olszański.

Schwytywanie szajki koniokradów.

Na terenie powiatu włocławskiego i kutnowskiego już od dłuższego czasu grasowała szajka koniokradów. Trudno było przychwycić sprawców licznych kradzieży na gorącym uczynku. Ten sposób padł ofiarą kradzieży: Konstanty Kruszewski, właściciel z Grabkowa, Paczkowski z Karadzycki z Krośniewic, Albert z Gosławic, p. England z m. Czerniewiczki. Długie poszukiwania dzielnej ekspozytury śledczej zostały uwieńczone pomysłem

nym skutkiem. W ręce policji wpadło 9 złodziei, którzy, jak się okazało, są to cygani.

Nazwiska schwytyanych są następujące: Roman Marcinkiewicz, Seweryn Marcinkiewicz, Józef Rybacki, Marcin Kowalewski Otto Hundt, Antoni Błaszczak, Marjan Pruzniński, Bajrych Lewkowicz i Józef Władysławski. Hultajską dziewiątkę po odebraniu 5 koni i bryczki, osadzono w więzieniu. Sprawę oddano sędziemu śledczemu.

Nowotarszczyźnie. Ukończym św. Anny w Krakowie filozoficzny w uniwersytecie w Krakowie. Studjował po nji sztuk pięknych, jako Matejki, poczem wyjechał do kraju ożenił się z córką z Bronowic. Osiadł w Bronowicach, poświęcił się malarstwu, zasłynął szczególnie jako odtwórca krajobrazów i typów wiejskich.

Od 1911 r. posłował do parlamentu wiedeńskiego, jako poseł ziem krakowskiej. Był jednym z założycieli stronnictwa ludowego „Piast”. Zapisal się na kartach historii sławną uchwałą Koła sejmowego z dnia 29 maja 1917 r., której był autorem.

W 1918 r. razem ze s. p. Skarbkim, Lasockim i innymi wybitnymi działaczami politycznymi przygotowuje przewrót w Krakowie przeciw austriakom i obejmuje jedno ze stanowisk kierowniczych w polskiej komisji likwidacyjnej.

Po rozwiązaniu komisji likwidacyjnej usunął się od czynnego życia politycznego. W tym czasie powstaje obraz „Zmartwychwstanie”.

Później obraz „Sztandary”.

Z większych prac s. p. Włodzimierz Tetmajera wymienić należy: „Raclawice”, „Jawnogrzecznicą”, „Uniwersał polaniecki”. Z rodzajowych

prac większych: „Święcone”, „Żniwo”, „A i „Jasnogóra”, którą obejrzeć można w naszej redakcji.

Po wypadkach d. 6 listopada r. b. w Krakowie, które znacznie jego zdrowie podkopały, stworzył większy obraz, przedstawiający tłum ze sztandarem bolszewickim, zbliżający się do krucyliksu we wnęce muru, przed którym leży symboliczna Polska i ulani 8-go pułku, obok Stańczyk.

Nie obcą była s. p. Tetmajerowi i dziedzina literatury. Wydał szereg wierszy o Bronowicach, poematy: „Raclawice”, „Temistokles”; nadto napisał wiele dramatów (niewydanych) z czasów przedhistorycznych Polski i Grecji.

Trwała pamiętka o s. p. Włodzimierzu Tetmajerze, w literaturze będzie postacią gospodarza w „Weselu” Wyspiańskiego. Akcja „Wesela” rozgrywa się jak wiadomo, w domu Wł. Tetmajera, gdzie podczas odbywającego się tam wesela Lucjana Rydla z siostrą p. Tetmajerowej, Wyspiański powziął myśl do napisania dramatu.

Pochowany będzie prawdopodobnie w Bronowicach, obok ukochanego swego syna Kazimierza, który, służąc w 8-ym pułku ułanów, poległ za ojczyznę w r. 1920.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim.

Ś. p. Włodzimierz Przerwa-Tetmajer.

Dnia 26 b. m. rano zmarł w Krakowie na udar serca znakomity artysta-malarz ś. p. Włodzimierz Przerwa-Tetmajer.

Ś. p. Włodzimierz Przerwa-Tetmajer, syn Alfreda (Belwederczyka) marszałka ziem nowotarskiej i żony jego z domu Krobickiej, urodził się w 1860 r. w Ludźmierzu, rodzimym

Pogadanki Ewangeliczne.

Święty Szczepan.

Męczeństwo św. Szczepana — tak ojcowie nasi przeinaczyli imię Stefana (stefanos = wieniec) — jest opisane w księdze Dziejów Apostolskich. Kościół pomieścił ten opis w „Lekcji” mszalnej ku czci tego pierwomęczennika. Ewangelję zaś mszalną wyjął z Mateusza 23:34—39. Niał tu się nam zając wypada.

Ten urywek jest wymkiem z wielkotwórkowej mowy Zbawiciela do tłumu w świątyni Jerozolimskiej, zbranego tam z całego kraju na święta Paschy; mowy, w której Nauczyciel, pokonawszy w dyspacie faryzeuszów i uczonych w Piśmie — Pismem, rzucił na nich grad boskich „biada wam!” Stanowi on (urywek) mowy tej zakończenie.

Chrystus przepowiada przodownikom żydowskim krwawą rolę prześladowców Kościoła, oraz karę, która wstąpi na ten spądnie na ten „ród

zmijowy”. Jak oni, spółcześnicy Chrystusa, dopełnią miary zbrodni swych ojców, którzy podobnie prześladowali wysłańców Bożych, proroków, tak na nich, oraz na idący z nimi lud, spadnie pomsta „wszystka krew sprawiedliwa, która rozlana jest na ziemi, ode krwi Abła sprawiedliwego, aż do krwi Zacharjasza, któregoście zabili między kościołem a ołtarzem”.

Zabili przodkowie. Mówiąc: „któregoście zabili”, Chrystus czyni odpowiedzialnymi bezpośrednio potomków za zbrodnie przodków, jako nie tylko nie odpokutowane, ale i związane ogniwami solidarności w jeden nieprzerwany łańcuch ze zbrodniami, mającymi nastąpić. Solidarna wina, solidarna i kara.

Nie twarłem wszakże i mściwem sercem Chrystus zapowiada nieuniknioną karę. Z boleścią, zdolną wycisnąć łzy po wszystkie czasy, wplata w swe groźby — drgające boskim żalem wołanie:

„Jeruzalem, Jeruzalem, które zabijasz proroki...! Ileż razy chciałem zgromadzić syny twoje, jako kokosz

kurczęta swoje pod skrzydła zgrozmadza, a nie chciałoś!”.

Dlatego „dom wasz zostanie wam pustym”. Przedewszystkiem dom Boży, świątynia, w której właśnie Chrystus przemawiał, którą obecnością swoją wielokrotnie poświęcił. Opustoszeje opustoszeniem najstraszliwszem, bo zabraknie w nim Boga. Wskutek tego będzie musiał leż w gruzach, jako ciało bez duszy; wstąpi na tem runie i całe miasto święte i cały dom ojczysty żydów, co Chrystus przepowiedział był już uczniom w niedzielę Palmową.

Grozą i bólem ciężarną mowę Chrystus kończy błyskiem nadziei: „Albowiem powiadam wam, nie ujrzycie mnie odtąd, aż rzeczenie: Błogosławiony, który idzie w Imię Pańskie”.

W Osobie Chrystusa opuści świątynię i odejście od żydów Bóg. Odszedł ale przyjdzie czas, kiedy dalecy potomkowie tych, co do dzisiaj mordują idących w Imię Pańskie, t. j. wysłańców Bożych — ks. Budkiewicz! — nareszcie zaczną ich błogo-

ślawić. Wtedy Chrystus do nich powróci.

Odrzucenie Chrystusa przez żydów i odrzucenie żydów przez Chrystusa było i jest skutkiem odrzucenia przez nich przesłańców i posłańców Jego: proroków Starego Zakonu i apostołów Nowego. Przyjęcie Chrystusa będzie następstwem przyjęcia tych, którzy idą w Imię Jego. Te fakty: dokonany i przyszły, stawiają w pełnem realizmu świetle słowa Chrystusa do apostołów: „Kto wami gardzi, mną gardzi; a kto was słucha, mnie słucha”.

Dla pełnego wyjaśnienia perykopy świętoszczepańskiej należy nadmienić o wspomnianem w niej zbrojstwie Zacharjasza. Jest ono opisane w II księdze Paralipomenon, stanowiącej, wraz z pierwszą, dopełnienia historyczne do czterech ksiąg Królewskich.

Zacharjasz, syn Jojady, kapłan, karcił króla Joasa i lud za bałwochwalstwo. Na rozkaz królewski został za to ukamienowany przez tłum

Co niesie dzień?

GRUDZIEŃ

29

SOBOTA

Dziś: Tomasza b. m.
Słow.: Gościława.
Jutro: 1 po Bożem Narod.
Dawida króla.
Wschód słońca o g. 7.39
Zachód o g. 15.45
Wsch. księżycy o g. 22.41
Zachód o g. 11.—

Zamiast powinszowań noworocznych. W myśl odezwy ks. prof. Kruszyńskiego, redakcja zwraca się z gorącą prośbą do swych czytelników, aby zamiast życzeń i przyjęć noworocznych składali w naszej Administracji ofiary na rzecz Uniwersytetu Lubelskiego. Otwieramy w tym celu listę ofiar i sądzimy, że Szanow. Czytelnicy nie odmówią swego wsparcia.

Oplatek w parafii św. Stanisława. W ubiegłą niedzielę, d. 23 b. m. o godz. 5 po poł. odbyła się uroczystość oplatka w Stow. Młodz. Chrześc. na Bularce. Po przybyciu sekretarza generalnego ks. Radomskiego rozpoczęła się uroczystość na program której złożyły się: popis miejscowego chóru, deklamacja drh. Korzybskiego, („Boże Narodzenie”) oraz przedstawienie.

Prezes miejsc. Stow. młodzieży drh. Szurpik powitał zebranych, poczem ks. prob. Straszewski w pięknym przemówieniu złożył życzenia świąteczne, podniósł znaczenie uroczystości oplatka oraz wskazał na rozwój miejscowego Stow. Młodzieży. W odpowiedzi zabrał głos ks. Radomski, który podniósł znaczenie ideałów katolickich i narodowych w życiu młodzieży i zachęcił ją do dalszej gorliwej pracy. Podzielono się oplatkiem, a chór odśpiewał kilka pięknych kolęd. Przemawiali jeszcze ks. patron Petrykowski i prezes „Spójni” drh. Kozłowski. Na zakończenie odegrała młodzież sztukę p. t. „Pasterka”. Cała uroczystość sprawiła bardzo miłe wrażenie.

Oplatek w «Polonji». W pierwsze święto Bożego Narodzenia o godzinie 4-ej po południu w sali «Polonji» odbyła się doroczna uroczystość «Oplatka», urządzona przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie robotników, związki zawodowe, związek młodzieży robotn. i Chrześcijańską Demokrację. Sala była szczelnie wypełniona robotnikami i gośćmi z różnych sfer miejscowego społeczeństwa. Po podniesieniu kurtyn, na scenie ukazał się żywy obraz «Stajenka Btleemska», jednocześnie chór młodzieży robotniczej odśpiewał harmonijnie kilka kolend. Nastąpiły potem przemówienia. Pierwszy zabrał głos ks. patron Stefan Petrykowski, który odczytał list J. E. ks. Biskupa Zdzitowieckiego z serdecznymi życzeniami i błogosławieństwem dla chrześcijańskich zrzeszeń robotniczych. Zebrani wnieśli grzmiący okrzyk na cześć ukochanego Pasterza. Przemawiali następ-

nie sekretarz J. Musiałek, prof. Tad. Fopp i rektor Seminarium, ks. prałat dr. Antoni Borowski, który zakończył swą piękną mowę okrzykiem «Niech żyje Chrześcijańska Demokracja». Podzielono się wspólnie oplatkiem i odśpiewano na zakończenie kolendę «Bóg się rodzi». Cała uroczystość wywarła nadzwyczaj miłe i podniosłe wrażenie.

Podziękowania.

W imieniu służby składam podziękowanie Przewodniczącej Kujawskiego Oddziału Czerwonego Krzyża p. Boye za urządzenie «Gwiazdki dla żołnierza» i niżej wymienionym instytucjom za złożone na ten cel ofiary a mianowicie:

Radzie Miejskiej, St. Ziemianek i Ziemian, St. Kupców, St. Przemysłowców, Cukrowni Chelmica, Akc. Tow. Młyn w Wagańcu, Cukrowni Brześć kujawski i wszystkim pojedynczym osobom, którzy złożyli ofiary na święta dla Żołnierzy, oraz p. Dyr. Szeliga, p. Dyr. Gimn. Degen Słóarskiej, p. Prokuratorowi Łepkowskiemu i p. inż. Słóarskiemu za złożenie żołnierzem w imieniu miejscowego Społeczeństwa życzeń i osobiste rozdanie podarków.

w. z. dowódcy garnizonu Włocławka Kozieradzki Józef, major.

— Zarząd Szkoły № 20 we Włocławku, serdecznie dziękuje Dyrekcji Fabryki Celulozy za wyasygnowanie 50 milionów Mk. i ofiarowanie 3 tysięcy sztuk zeszytów na «Gwiazdkę» dla młodzieży tejże szkoły. Opiece Szkolnej dziękuje w imieniu zarządu szkoły i młodzieży za wydatną pomoc w urządzeniu «Jasiełek» w dniach 15 i 16-go b. m., oraz uroczności «choinkowej» jaka odbyła się dnia 20-go b. m.

Kierownik szkoły Koszyk Władysław.

— Do pp. Janusza i Zosi Szweykowskich w Skibinie.

Zarząd T-wa Przyjaciół Młodzieży otrzymał od Was, dobre i kochane dzieci sumę 10.000.000 mk. zaofiarowane do mojej dyspozycji zamiast upominków gwiazdkowych.

Z najwyższym zadowoleniem dziękuję Wam za dobre serca Wasze, które dają rekojmie, że wyrośnięcie na dzielnych i ofiarnych obywateli, tak potrzebnych naszej Ojczyźnie.

Z serdecznym «Bóg zapłać» łączę najlepsze życzenia Noworoczne.

Przewodnicząca T-wa Rejentowa Kowalewska.

— Szan. p. mec. Tomaszewskiemu za ofiarowanie 2.000.000 Mk. na cele Stow. Młodz. «Spójnia» i szan. właścicielom Spółki Ziemiańskiej producentów cykorii «Gleba» i jej szan. dyr. p. Kieżopolskiemu za ofiarę 10.000.000 Mk. na rzecz Związku Stow. Młodz. Polskiej składa serdeczne «Bóg zapłać». Ks. A. Radomski.

na dziedzińcu kapłańskim pomiędzy frontem świątyni a ołtarzem całopalenia. Konając pod gradem kamieni, zawołał: «Niech Pan widzi a szuka!» Odwołał się do pomsty Bożej, którą Bóg zastrzegł sobie. Przyszła ona w rok potem. Naciągnięto wojsko syryjskie, złupiło stolicę, wymordowało starszyznę, a nad samym królem «sromotnych sądów użyło», porzucając go w «ciężkich niemocach»; poczem, leżącego na łożu dobili zbuntowani słudzy «na pomstę krwi syna Jojady, kapłana». «A zaprawdę, choć bardzo mały poczet syryjczyków był przyjechał, podał Pan w ręce ich niezliczone mnóstwo, przeto iż opuścili Pana Boga ojców swoich».

Pierwszym z posłańców Chrystusowych, na którym spełniło się prośroctwo Jego o prześladowaniach, był Szczepan diakon. Został ukamienowany, jak i «syn Jojady». A konając, zawołał: «Panie, nie pocytaj im tego grzechu!» Wzór Chrystusa, modlącego się na krzyżu: «Ojcie, odpuść im, bo nie wiedzą, co czynią» — znalazł w nim pierwszego naśladowcę. W tym pierwowzorze i jego naśladownictwie

odciał się Zakon miłości od Zakonu pomsty.

Rzecz prosta, nieprzyczytalność grzechu może być stosowana jedynie względem nieświadomości niezawinionej. Tak nieświadomym zbrodni zabójstwa św. Szczepana był Szawel, który strzegł szat kamienujących. Owocem też modlitwy pierwszego męczennika ery chrześcijańskiej było nawrócenie Szawła: dowód, że jego szal przesładowczy był ożywiony dobrą wiarą, że istotnie czynił rzecz, miłą Bogu: «Gdyby nie modlitwa Szczepana, Kościół nie miałby Pawła» — rzekł Augustyn z Hippony.

Ukamienowaniem Szczepana żydzi zapoczątkowali prześladowanie Chrześcijaństwa — Chrystusa w Jego wyznawcach, zwłaszcza apostołach. Dzieje Apostolskie są pełne opisów tej żydowskiej, zacieklej akcji prześladowczej. O zaciekłości jej świadczy np. fakt, że 40-u żydów ślubowało suszyć bezwzględnie, dopóki by nie zabili św. Pawła (Dz. Ap. 23.12).

Herod Agryppa, wnuk Heroda Dzieciobójcy, spełniając wyrok san-

— Szan. Zarząd. fabryki «Gleba» za pośrednictwem Szan. Dyr. Karola Kieżopolskiego składa serdeczne podziękowanie za ofiarowaną na rzecz T-wa Przyjaciół Młodzieży sumę 15.000.000 mk.

Przewodnicząca T-wa Rejentowa Kowalewska.

Mróz. W dniu 28 b. m. o godz. 7 rano barometr wskazywał 15° mrozu — o godz. 9 rano 11°. Wobec ślizgawicy, zwracamy uwagę na konieczność posypania piaskiem chodników.

Skasowane pociągi na kolejce od dnia 15 b. m. zostały skasowane na kolejce 2 pociągi: wychodzący z Włocławka o 550 rano do Sompolna i wychodzący o 8 wiecz. z Sompolna do Włocławka.

Pozostał więc do Sompolna tylko jeden pociąg, wychodzący o 4 popołudniu a powracający do Włocławka o 9 rano.

Z Magistratu. Każdy gospodarz domu obowiązany jest zwrócić się do Magistratu po wykazy, które następnie otrzymają od nich poszczególni lokatorzy w celu ich wypełnienia. Wykazy te po wypełnieniu muszą być zwrócone do Magistratu. Dotyczy to wymiaru podatku dochodowego.

Chleb zdrożał. Z dniem 28 grudnia kilo chleba kosztuje 198,000 mk.

Strzeżcie się dolarów. Czarna giełda, pragnąc zaspokoić apetyty tych obywateli, którzy tęsknią za dolarem, rzuciła na rynek poważną ilość dolarów już dawno unieważnionych.

Są to dolary, które wypuścili zbuntowani konfederaci w r. 1861 w południowych Stanach Ameryki północnej.

Na dolarach tych widnieje napis: «The Confederate States of America», gdy na prawdziwych zamieszczony jest taki: «The United States America».

Z sądu. W dn. 28 b. m. na posiedzeniu sądu okręgowego we Włocławku pod przewodnictwem sędziego Dułskiego w asystencji sędziów Kalinowskiego i Piaszczyńskiego, była rozpatrywana sprawa wytoczona przez «badaczów pisma św.» przeciwko ks. prof. J. Kruszyńskiego. Sprawa została umorzona. Bliższe szczegóły podamy jutro.

Pożar. W dn. 25 b. m. pomiędzy godz. 7—8 wieczorem w miejscowej fabryce tajansu «Czamański» przy ul. Kościuszki, zapalił się węgiel leżący przed piecem. Dzięki przytomności umysłu funkcjonariuszów policji i robotników, ogień z zarodku ugaszono. Nadmienić należy, że wobec braku koni, straż ogniowa do pożaru nie wyjechała.

Kradzież. Z piwnicy domu № 27 przy ul. Zabiej niewykryci sprawcy skradli kilka korcy węgla. Zawiadomione władze policyjne prowadzą śledztwo.

hedrynu, skazał Jakuba Młodszego na ścięcie, a Piotra uwieził, z zamiarem unęczenia go po świętach Paschy, jeno go Bóg cudownie wyzwolił. Św. Łazarza, wskrzeszonego przez Chrystusa, Magdalene, Marka i t. d., żydzi wypędzili z Palestyny. Najgorliwsi dworakami Nerona byli żydzi, zwłaszcza żyd Atillus, inspirowany wszystkich zbrodni szalonego cesarza. Żona Nerona, Poppea, była oddana żydom. Za Domicjana żydzi wymordowali w Rzymie i poza Rzymem tylu chrześcijan, że księga żydowska Sefer Juhasin przyrównywała liczbę ich do piasku morskiego. Antoninowi Pobożnemu, który, sam z siebie, nie żywił nienawiści przeciw chrześcijanom, rabbi Jehuda, twórca Miszny, podsunął myśl, że powodem zarazy w r. 155 byli chrześcijanie, wskutek czego cesarz wydał wyrok śmierci na wszystkich «nazarejczyków» w Rzymie. Justyn męczennik, w dyspucie z rabinem Tryfonem, wyrzucił żydom, że to oni byli twórcami oszczerstw przeciwchrześcijańskich na dworze cesarskim. Pod wpływem żydów, Marek Aureljusz karał wymor-

Z OKOLIC.
Jarmarki. W dn. 31 stycznia 1924 r. odbędzie się jarmark w Lubieniu (starostwo włocławskie). W dn. 2 stycznia 1924 r. będą jarmarki w Radziejowie (nieszawskiego starostwa), w Czernikowie i w Skępem.
Spodziewany jest wielki zjazd okolicznych włościan.

Z Chodcza. Z okazji radosnych świąt Bożego Narodzenia nauczycielstwo 7-o klasowej szkoły powsz. w Chodczu własnym kosztem urządziło choinkę dla dzieci tejże szkoły.

Dzień 22 grudnia poświęcono dzieciom, które wraz ze wszystkimi nauczycielami przy kilkugłosowym, chóralnym śpiewie kolend w radości spędziły całe popołudnie.

Pożar. W dniu 3 b. m. w kolonii Belszewo, gm. Osiecin pow. Nieszawskiego, wybuchł pożar w posesji Józefa Matusiaka. Spłonął całkowicie dom mieszkalny. Szkody pokrywa Pol. Dyr. Ubezp. Wzaj.

Przyczyną pożaru było wadliwe urządzenie komina.

„Spójnia”.

W piątek dn. 21 b. m. o godz. 8 wiecz. odbyła się uroczystość oplatka w stowarzyszeniu młodzieży Katolickiej «Spójnia». Pięknie udekorowaną salę szczelnie wypełnili członkowie organizacji, panie i panowie patronatu, rodzice młodzieży oraz zaproszeni goście. Obok estrady jaśniała efektownie przybrana choinka. Po przybyciu Najdost. Pasterza J. E. ks. biskupa Zdzitowieckiego rozpoczęła się uroczystość; na wstępie powitał Dostoj. Gościa chór «Spójni» piękną kantatą, poczem prezes stow. drh. J. Kozłowski powitał Pasterza dłuższym pięknym przemówieniem, które zakończył trzykrotnym okrzykiem na cześć ks. Biskupa «niech żyje!» Drhna Dybalska wypowiedziała deklamację «W noc wigilijną». Potem sekretarz Jeneralny i Patron «Spójni» ks. A. Radomski powitał Pasterza imieniem wszystkich gorącym przemówieniem, w którym m. i. podniósł symboliczne znaczenie oplatka jako znaku pokoju i braterstwa, mówił o potrzebie braterstwa i miłości chrześc. w odrodzonej Ojczyźnie, a w końcu złożył hold Pasterzowi od siebie i wszystkim młodzieży. Najdost. ks. Biskup w pięknych i serdecznych słowach przypomniawszy znaczenie oplatka w Polsce, podniósł znaczenie ideałów katolickich i narodowych w życiu młodzieży, poczem lał się z wszystkimi oplatkiem. W imieniu patronatu

dawać wszystkich chrześcijan, których tylko mógł osiągnąć. Za Karakalli. żydzi zabili 200.000 chrześcijan w Rzymie i wszystkich na Cyprze. W najkrwawszym, 10-letnim prześladowaniu za Dioklecjana żydzi brali żywy udział. Na ich żądanie Dioklecjan karał stracić, m. in., papieża Kajusa.

Dziś, gdy plemię Kaina, pierwsze go lewicowca, plemię, wśród którego żydzi rej wodzą, żydzi, których filiację z Kainem stwierdził sam Chrystus w dzisiejszej ewangelji: gdy to plemię, z żydami na czele, doszło do niebywalej potęgi, nad światem chrześcijańskim zawisło niebezpieczeństwo podobne.

Iści się już w Rosji.
Tak spełnia się straszne dla żydów prośroctwo Chrystusa.

X. Charszewski.

przemawiali p. mec. Tomaszewski i p. dr. Olszewski. Drh. Sobczyński wypow. deklamację »Nie wydrzecie! Chór »Spójni« pod kierownictwem p. Sypniewskiego odśpiewał kilka pięknych koled. Najdost. Pasterz przemawiał jeszcze raz, podniósł znaczenie choinki, wyraził swoją radość młodzieży z pracy i rozwoju »Spójni« i pożegnał zebranych o godz. 9¹/₂ wieczorem.

Młodzież pełna wdzięczności zgromadziła Pasterza przy odjeździe wielką oracją, a drużyna wręczyła bukiet kwiatów. Po odśpiewaniu »W złości leży« zakończono uroczystość. Cała uroczystość sprawiła bardzo miłe wrażenie. *Uczestnik.*

TELEGRAMY.

Uroczystości na cześć p. Curie-Skłodowskiej.

PARYŻ, 27.XII. (P. A. T.) Wczoraj odbyła się w Sorbonie uroczysta akademja z okazji 25-iej rocznicy odkrycia radju. Oprócz jubilatki, obecni byli: prezydent Millerand, przedstawiciele uniwersytetu paryskiego, oraz świata naukowego. Z prawej strony p. Curie-Skłodowskiej zajął miejsce prezydent Republiki. Jubilatka była przedmiotem entuzjastycznych manifestacji, szczególnie podczas przemówienia rektora uniwersytetu Appela. W mowie swej rektor podniósł ten szczęśliwy i znamienny objaw, że p. Curie, polka z pochodzenia, a obywatelka francuska, łączy Polskę z Francją w dziedzinie nauki tak, jak dwa te kraje złączyły się w dziele wyzwolenia narodów. Po szeregu przemówień, zabrała głos p. Curie-Skłodowska, dziękując za dowody uznania i sympatii dla jej zmarłego męża i dla niej samej.

Francja nie uznaje Rosji sowieckiej.

LONDYN 27-go grudnia. (Rps.) Korespondent paryski gazety »Daily Telegraph« kategorycznie twierdzi, że rząd francuski daleki jest od myśli uznania »de jure« Rosji sowieckiej. Zarówno Poincare, jak w jeszcze większym stopniu Millerand przeciwni są temu krokowi.

Koronacja nowego cara Wszechrosji.

Jest nim Mikołaj Mikołajewicz — Konspiracyjna koronacja.

LONDYN, 27.12 (PAT). Angielska radiostacja w Leafield podaje następującą depezę:

Z Paryża donoszą, że odbyła się tu tajemna koronacja wielkiego ks. Mikołaja Mikołajewicza na cara Wszechrosji.

Obrzęd koronacji odbył się przy zamkniętych okiennicach w pałacyku wielkiego księcia Borysa w Saint Claud w obecności najbliższej rodziny.

Referendum na Łotwie.

RYGA. »Kur. Por.« Wniosek socjalistów, domagający się wywłaszczenia ziemi bez odszkodowania zgromadził w całym państwie 96742 podpisów, t. j. o 100 więcej, niż tego wymaga prawo. Wobec tego prezydent Czakste skierował w tych dniach wniosek do Sejmu. W razie odrzucenia go przez sejm, wniosek, w myśl konstytucji będzie oddany pod głosowanie ludowe.

Nieudany spis kornistyczny.

Był on przygotowany w Hiszpanii i Portugalji.

MADRYT, 28.XII. (Pat.) Potwierdza się wiadomość o wykryciu spisku, który miał wybuchnąć 28-go grudnia w postaci ruchu rewolucyjno-komunistycznego w Hiszpanii i Portugalji.

Dokonano licznych aresztowań w środowiskach komunistów w Madrycie, Sewilji, San-Sebastian, Bilbao, oraz w centrach górniczych i przemysłowych.

Pochwycone dokumenty stwierdzają istnienie licznych organizacji komunistycznych, działających pod płaszczykiem towarzystw sportowych.

Niepokoje w Rosji sowieckiej.

BERLIN, 28.XII. (Rps.) Prasie rosyjskiej donoszą z Moskwy: »Kola kierujące znowu otrzymują niepokojące wiadomości o strajkach i fermentach wśród robotników okręgów przemysłowych S. S. S. R. Stałe opóźnienie w wypłacie zarobków, niedotrzymywanie umów zbiorowych, ciągłe redukcje personelu i rozmiarów produkcji zmuszają robotników do domagania się od administracji długoterminowych kontraktów, zabezpieczających ich na dłuższy czas. Szczególniej spotęgował się ruch strajkowy i nastrój wrogi sowietom na Uralu wśród robotników fabryk metalowych i na fabrykach tekstalnych centralnego okręgu przemysłowego. Dalej komunikat podaje o zaburzeniach na rządowej fabryce tekstylnej pod Kostromą i w Jekaterynburgu. Na Ukrainie ruch robotniczy również przybiera postać otwartych buntów.

Nowe trzęsienie ziemi w Japonji.

NOWY JORK 28.XII. (P. A. T.) »Telegraphen Compagnie«. Dzienniki nowojorskie przynoszą depezę z Tokio, że w Tokio nastąpiło nowe trzęsienie ziemi. Kilkakrotnie silne wstrząśnienie zniszczyło około 100 tymczasowych domów mieszkalnych. Mieszkańcy nocują bez dachu nad głową. Jest wiele ofiar w zabitych i rannych.

Trzęsienie ziemi w Ameryce.

PARYŻ 28.XII. (P. A. T.) Według otrzymanych tu wiadomości z Bogoty nowe bardzo silne trzęsienia ziemi dotknęły szczególnie silnie wschodnie Kordjery, burząc częściowo dwa miasta. Liczne ofiary w ludziach. W Bogota trzęsienia wyrządziło również szkody.

Ze świata.

Niezwykły fenomen.

Tegoroczna pogoda zimowa jest zupełnie niezwykła. Jak donoszą z Rosji, panuje tam obecnie zupełnie wiosenne ciepło. W Kijowie kwitną bzy, w Odesie sprzedają świeże fioletki, a na Ukrainie kwitną wszystkie wiśnie. Przeciętna temperatura wynosi 22 stopnie R. Dla Rosji jest to katastrofa, która sprawdzi głód. Oziminy są już zupełnie zielone i rosną szybko. Gdy nadejdzie mróz, cały urodzaj przepadnie.

Gdy więc Rosja posiada letnią aurę, południowa Francja nawiedzona jest przez silne mrozy i zawieje śnieżne. W Mines, Avignonie spadły ogromne śniegi. Nawet w Algierze panuje zimno i śnieg pokrył ziemię.

I tam zaobserwowano temperaturę dotychczas zupełnie niebywałą.

Ogłoszenie Urzędowe.

Magistrat m. Włocławka podaje do publicznej wiadomości że na mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 20 grudnia 1923 r. powziętej po porozumieniu z Władzami Nadzorcami oraz w myśl art. 12 Ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych Statut miejskiego podatku od ładunków kolejowych został zmieniony w następujący sposób:

1. Art. 4 otrzymuje brzmienie następujące:

»Wolne od podatku miejskiego są ładunki przewożone przez stację kolejową transito, ładunki stanowiące własność Państwa lub samorządu terytorjalnego, towary podlegające państwowym podatkom od spożycia, zużycia względnie produkcji, towary należące do artykułów monopolu państwowego, oraz artykuły przeznaczone do odbudowy zabudowań mieszkalnych i gospodarczych, zniszczonych przez wojnę.

2. Art. 6 otrzymuje brzmienie następujące:

»Podatek od ładunków kolejowych na rzecz miasta Włocławka wynosi:

a) od przesyłek pośpiesznych mkp. 25.000 od 100 kg. wagi brutto
b) od przesyłek zwyczajnych mkp. 10.000 od 100 kg. wagi brutto
c) od przesyłek jednostkowych zwyczajnych i pośpiesznych za które opłata przewozowa oblicza się nie od wagi:

1. za konie i bydło rosłe 50.000 mkp. od sztuki;

2. za wszelkie inne zwierzęta 10.000 mkp. od sztuki.

Najniższa kwota podatku od ładunków kolejowych wynosi 10.000 mkp.

UWAGA: Obliczone w niniejszym artykule normy podatkowe będą regulowane przez Magistrat w myśl artykułu 68, punkt 6 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, stosownie do wykładnika cen kurtowych, miarodajnego dla opłat stemplowych oraz podatku spadkowego i od darowizn, wzgl. w myśl Ustawy o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin i niektórych innych dochodów, oraz kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i komunalne.

3. w art. 10 skreślić słowa: »a obowiązywać będzie do końca 1923 roku.«

Prezydent: (—) Krauze.

Włocławek, dn. 28 grudnia 1923 r.

L. III. 5280-23.

Zmiana banknotów dolarowych.

Min. skarbu Stanów Zjednoczonych zamierza przystąpić wkrótce do zmiany banknotów dolarowych. Nowe banknoty mają być drukowane na specjalnie komponowanym papierze i z nowymi znakami wodnymi. Banknoty stare będą musiały być wymienione w ciągu najwyżej pół roku od dnia ogłoszenia zamiany. Kto w przepisany okres banknotów nie wymieni, traci wszelkie prawo do późniejszej wymiany. Projekt zmiany banknotów wywołany został obserwowaną w całym świecie dużą ilością fałszywych dolarów papierowych. Fabryki fałszywych dolarów znajdują się obecnie niemal we wszystkich większych miastach Europy. A fałszyfikaty są tak dokładnie podrabiane, że częstokroć ludzie dobrze obeznani z tymi banknotami, nie mogą odróżnić fałszywych od prawdziwych.

Odpowiedzi Administracji.

P. S. Koprowicz. Chicago. Za rok 1923 należy nam się jeszcze 1 dolar, a prenumerata całoroczna na rok przyszły wynosi 7 dolarów.

OFIARY.

Zamiast kwiatów na trumnę s. p. Ferdynanda Maderskiego pracownicy Magistratu.

Na Ochronkę przy Klasztorze mk. 6,000,000, na dom sier. »Opatrzność« mk. 6,000,000. Razem 12,000,000 mk.

Marek 8,600,000 tysięcy—Z okazji ślubu p. Stanisławy Podolskiej z p. Aleksandrem Jemielitym, składa rodzinna na dom sierot przy ul. Biskupiej do dyspozycji ks. kanonika Mikulskiego, który błogosławił związek młodej pary.

Na Ochronkę przy Klasztorze zebrane na wesele pp. Kielak 2,000,000 marek.

Stadniczeki zarodowe

czarnosrokatej rasy nizinej w wieku 1/2—1 roku sprzedaje OGRISKO KULTURY ROLNEJ, Stary Brześć p. Brześć Kujawski.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 28. XII.

Funt angielski	26.882.000
Dolar	6.190.000
Frank szwajcarski	1.084.500
Frank francuski	310.750
Korona czeska	183.000
Korony austriackie (100)	87.00

Humor i Satyra.

Mieszkanie dla osła.

Bezdonna ofiara głodu mieszkaniowego zgłasza się do osoby, która ogłosiła, iż ma do sprzedania trzy pokoje z kuchnią. Wywiązuje się dialog następujący:

— Co pan żąda za ten lokal?
— Ostatnia cena, panie szanowny, czterysta milioników.

— A czy jest stajnia przy tem mieszkaniu?

— Na co panu dobrodziejowi stajnia. Czy pan trzyma konie?

— Nie, ale pragnę wiedzieć, czy pan masz gdzie postawić tego osła, który panu zapłaci czterysta milionów za to mieszkanie.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Bryczka prawie nowa do sprzedania. Wiadomość Gęsia 14.

Pokoju umeblowanego przy rodzinie z całodziennym utrzymaniem lub bez, poszukuje od zaraz. Wiadomość w Biurze ogłoszeń Makowskiego »dla kawalera«

Znaleziono parasolkę w wagonie na stacji Rutki dn. 17 b. m., którą odebrać można w Włocławku ul. Szpitalna № 19 Knokowska.